

## ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТА ВНЕСЕННЯ ОРГАНІЧНИХ ДОБРИВ

Лисконог А.А., студентка

*(Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка)*

В умовах інтенсифікації сільського господарства України зростає роль органічних добрив, які не тільки забезпечують рослини поживними речовинами, а й є засобом поліпшення структури ґрунту і її водно - повітряного і теплового режимів. Органічних добрив під урожай 2017 року було внесено 9274 тис. тонн, що на 1,2% більше показника попереднього року. Площа, на якій вносилися органічні добрива, зросла на 5,7%, до 503,6 тис. га, а частка удобреної органікою площі – на 3,8% (до 2,7%). В результаті випередження темпів зростання обсягів площ під органікою, норми внесення органічних добрив знизилися. У 2017 році на 1 га внесено 18,3 тонн органічних добрив, що складає 95,3% від показника минулого року. Так, важкі ґрунту при внесенні органічних добрив стає більш пухкими, легкі - більш зв'язковими збільшується їх вологоємність і поглинальна здатність. Гній вносять восени під зяблеву оранку, навесні - під оранку, влітку в паровому полі. Неприпустимо зимовий (по снігу) внесення гною, поживні речовини будуть випаровуватися і вимиватися при таненні снігу. Для механізованого внесення гній повинен відповідати наступним технологічним вимогам: маса його, повинна бути однорідною, пухкою, в ньому не повинно бути каменів, деревини та інших великих включень. Забороняється вносити свіжий гній, так як він містить схожих насіння бур'янів. Технологія внесення повинна забезпечити рівномірність розподілу органічних добрив по полю і дотримання заданої норми внесення. Нерівномірність розкидання і відхилення від встановленої норми внесення допускається в межах 5% від норми. Не допускаються огріхи. Не припустимо розподіл гною по полю за допомогою бульдозера. Кращі результати по рівномірності розподілу забезпечують причіпні кузовні розкидачі, гірші показники - у роторних розкидачів. Для внесення органічних добрив можна використовувати: ППУ- 4; РТО-4; РПН-4; РОУ -5 і ін. (Для зв'язкових добрив); ЗЖБ-1,8; РЖУ -3,6; РЖТ-4; ПОУ; ПОМ-630 (для рідких добрив). Для внесення мінеральних добрив використовуються машини - РТТ-4,2; РУМ-8; 1РМГ-4 (для гранульованих добрив); АРУП-8; АРУП-10; РУП -8; РУП -10 - для внесення пилоподібних мінеральних добрив. Внесення органічних добрив в Україні за період з 1986 - 2017 р.р. скоротилося в 15 разів. Тому, традиційні системи удобрення можуть існувати тільки там, де збереглося поголів'я великої рогатої худоби і полноротаційні сівозміни. Дрібні ж землекористувачі і фермери повинні здійснювати свою господарську діяльність виходячи з впровадження короткоротаційних сівозмін та максимального залучення в системи удобрення сидератів, біоактивних добрив, хелатних розчинів макро і мікроелементів, біопрепаратів різного дії.

### Список літератури

1. Щоб був якісний урожай. Аграрник. В.М. Тимчук, М.Г. Цейхмейструк, Л.С. Осипова, І.В. Гребенюк, О.О. Курдін, 29 липня 2014 р. Центр наукового забезпечення АПВ Харківської області.